

O připravenosti a čekání

Pozdrav:

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na těchto bohoslužbách. Milost, pokoj i víra od PÁNA BOHA našeho Otce i od jeho Syna JEŽÍŠE KRISTA i od DUCHA SVATÉHO. Amen

Introit:

7 Hospodine, slyš můj hlas, když volám, smiluj se nade mnou, odpověz mi!

8 Mé srdce si opakuje tvoji výzvu: „Hledejte mou tvář.“ Hospodine, tvář tvou hledám.

9 Svoji tvář přede mnou neukrývej, v hněvu nezamítej svého služebníka. Ty jsi byl má pomoc, neodvrhuj mě a neopouštěj, Bože, moje spáso.

10 I kdyby mě opustil můj otec, moje matka, Hospodin se mě vždy ujme.

11 Hospodine, ukaž mi svou cestu, veď mě rovnou stezkou navzdory těm, kdo proti mně sočí. (Žalm 27, 7-11)

Píseň: 662

Modlitba:

Ó Bože náš, je toho tolik, čemu nerozumíme. Je toho tolik, co neumíme. Je toho tolik, co nemáme, a přece Ti děkujeme za všechno, cos nám dal. Chceme Tě chválit písněmi, slovem i skutky. Toužíme Ti sloužit pravdou a vírou, chceme zpívat o naději, kterou nám dáváš a zaslubuješ. Pane. Být nástrojem v Tvých rukách je pro nás výsadou, protože pracovat na Tvém díle, na Tvé vinici je pro nás požehnáním. Naše časy jsou ve Tvých rukou. Prosím i za tuhle tu chvíli, kterou můžeme trávit ve společenství našich sester a bratří, kteří vyznávají Tvé jméno. Amen

I. Čtení:

Milí bratři a milé sestry v PJK, vyslechněte si slova z Písma Svatého, jak je nacházíme zapsaná v evangelium podle Matouše v 7 kapitole, od 21-29 verš.

21 Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích.

22 Mnozí mi řeknou v onen den: ‚Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?‘

23 A tehdy jim prohlásím: ‚Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti.‘

24 A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále.

25 Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále.

26 Ale každý, kdo slyší tato má slova a neplní je, bude podoben muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku.

27 A spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a obořily se na ten dům; a padl, a jeho pád byl veliký.“

28 Když Ježíš dokončil tato slova, zástupy žasly nad jeho učením;

29 neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákoníci. (Mt 7, 21–29)

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci jej zachovávají. Amen

Píseň: 388 (Aj, jak jsou blahoslavení)

Slůvko dětem:

Povídat si s dětmi o tom, kde nejdál v cizině už byly a jaké to pro ně bylo — co je tam úplně jiné než u nás? (Jinak lidé vypadají, mluví jinými jazyky...) Bylo tam něco stejné? (Např. domy, jídlo, kostely...) Bylo jim tam pěkně, nebo se rády vracely domů? Už se dětem někdy stalo, že jim někdo něco nevěřil? Jaký to byl pocit, když něco říkaly a druzí se jim smáli, že je to hloupost?

Také Pavel cestoval, ne aby jel k moři nebo na prázdniny, ale aby lidem vyprávěl o Ježíši Kristu. A byla místa, kde mu lidé rozuměli, ale byla místa, kde mu lidé vůbec nerozuměli a kde o Pánu Ježíši nechtěli ani slyšet. O takovém příběhu si budete povídat dnes.

Píseň: „Všechny děti v celém světě“ ze zpěvníku „Buď Tobě sláva“

Kázání:

Slova Písma Svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, jsou zapsaná v evangeliu podle Matouše ve 25 kap., ve verších 1-13. Tam čteme:

- 1 Tehdy bude království nebeské, jako když deset družiček vzalo lampy a vyšlo naproti ženichovi.
- 2 Pět z nich bylo pošetilých a pět rozumných.
- 3 Pošetilé vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej.
- 4 Rozumné si vzaly s lampami i olej v nádobkách.
- 5 Když ženich nepřicházel, na všechny přišla ospalost a usnuly.
- 6 Uprostřed noci se rozlehl křik: „Ženich je tu, jděte mu naproti!“
- 7 Všechny družičky procitly a dávaly do pořádku své lampy.
- 8 Tu řekly ty pošetilé rozumným: „Dejte nám trochu oleje, naše lampy dohasínají!“
- 9 Ale rozumné odpověděly: „Nemůžeme, nedostávalo by se nám ani vám. Jděte raději ke kupcům a kupte si!“
- 10 Ale zatímco šly kupovat, přišel ženich, a které byly připraveny, vešly s ním na svatbu; a dveře byly zavřeny.
- 11 Potom přišly i ty ostatní družičky a prosily: „Pane, pane, otevři nám!“
- 12 Ale on odpověděl: „Amen, pravím vám, neznám vás.“
- 13 Bďte tedy, protože neznáte den ani hodinu. (Mt 25, 1-13)

Dnešní kázání bych začal příběhem z vlastního života. „Jednou jsem si od táty pučil auto (škodu 120). Předtím než mi dal klíče do ruky, řekl: Nezapomeň natankovat, už tam dost dlouho svítí nadrž! A já na něho: Jo, jo, neboj. Tak jsem sebral auto a šel pro prvního kámoše, nabral druhého, pak nějaké holky a jeli jsme na výlet. Zanedlouho autu došla štáva. Co teď? Nebyli jsme připraveni na tuhle situaci, i když jsem o ní věděl jenom já. Naivně jsem si myslel, že nám to vydrží a řekl si, že nic takového jako benzín potřebovat nebudeme. Auto jsme nakonec dotlačili na pumpu a z výletu nebylo nic.“ Poučení z této zkušenosti je dodnes pro mě důležité: Být připravený na všechno!

Co o připravenosti říká dnešní přečtené podobenství o deseti družičkách? Připomíná nám, že už se blíží čas Vánoc. Pro většinu lidí je to čas, kdy se uklízí, pečou různé druhy koláčů a samozřejmě nakupují dárky. Pro věřícího člověka je toto období především **čekáním**. Uvědomujeme si, že advent je za dveřmi. **Advent totiž znamená příchod**. Něco nebo někdo přichází. Už je blízko, už je nedaleko, už jenom chvilka, netrpělivě čekáme. Kdo to má přijet, že jsme tak v úžase a napjatí? Je to příchod Pána Ježíše Krista, příchod jeho vlády, příchod Království Božího.

Podobenství o deseti družičkách je o tomto dlouhém čekání na příchod. Scéna, z níž podobenství čerpá, byla zřejmě Ježíšovým posluchačům dostatečně známá. Svatební hostina – příjemné a radostné místo, ke kterému patří i společenství. Člověk se totiž neraduje sám, nýbrž vždycky s ostatními. Důležitý a jediný aspekt v tomto příběhu je čekání na příchod ženicha. Nemluví však o nevěstě, ale o družičkách, které měly jet vstříc přicházejícímu ženichovi jako lampionový průvod. A pak s ním vešly dovnitř na hostinu.

Podobenství ale hned v úvodu nečekane prozradí, že jedny byly **pošetilé a druhé rozumné**. Nabídne nám dvě možnosti – dobrou a špatnou. Máme tady dvě skupiny, které dělají totéž, a přece to není totéž. Je nyní na nás si domyslet, co je ta maličkost, která způsobila, že jednou je to dobře a podruhé celé špatně.

Pošetilé si vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej do zásoby. Rozumné si vzaly s lampami i olej v nádobkách. A právě ty malé nádobky s olejem navíc jsou tím, co družičky od sebe odlišuje. AHA! Počkej, počkej. CHVÍLI ZASTAVME! My už od počátku víme, kde se stala chyba? Že tím důležitým prvkem, který je rozdělí na pošetile a rozumné, není příchod ženicha, nýbrž jeho zdržení. **Nepřícházení**. Kdyby ženich přišel hned teď, viděl by, jak všem deseti družičkám jejich lampy krásně svítí. Jenže ženich se zdržel. Pořád tu ještě není. Už to trvá moc dlouho. Je večer, všude tma, jaký div, že na všechny družičky přišla ospalost a usnuly. Spánek, to mají všechny družičky společné. Je to snad trochu komické, že v podobenství o bdělosti i rozumné družičky usnou. Nikdo jim to však nevyčítá. Spánek signalizuje, že ženich se zdržel opravdu dlouho – zdržení ženicha je **ukolébalo**. Jsou sice na místě, kde by se měl objevit ženich, ale spí.

Najednou se uprostřed noci rozlehně křik: „Ženich je tu, jděte mu naproti!“ Prostě řečeno – probudte se, dolejte nový olej do lamp a jdete. Všechny procitnou k aktivitě a musejí dát své lampy do pořádku. A v tomto okamžiku se dozvídáme o katastrofě, kterou naznačoval již úvod. Prozíravost a připravenost rozumných družiček se nyní vyplatila. Vzít si sebou náhradní olej byl ten nejlepší nápad.

Pošetilé družičky nepočítali s celou nocí a na budoucnost nemysleli. Říkali si: Stačí, že mi to svítí teď. Jenže jejich olejové lampy jsou teď prázdné a k ničemu. A všechny, které takto doplatily na svou krátkozrakost a udělají to co bychom asi udělali všichni – obrátí se o pomoc u rozumných družiček: „Dejte nám trochu oleje, naše lampy dohasínají!“

Ale možná ani moudré nemají nazbyt, možná že jsou lakomé a chtějí ženicha jenom pro sebe. Téměř to připomíná nějaký konkurenční boj. Tento okamžik je moc divný, a ještě podivněji zní rada, aby odešli nakupovat. Pošetilé družičky se tedy začaly shánět po oleji, přesně tak, jak jim moudré poradily. Pošetile družičky nepropásly jen možnost svítit – propásly především příhodný čas.

Co nám dnes může říct toto podobenství? Co to znamená pro nás? Kde se v tomto příběhu vidíme my sami? **Slyšíme tu o rozumnosti, pošetilosti a také o připravenosti. Pošetilost.** Co to je? Když je někdo pošetilý, tak řekneme, že je nerozumný, bláhový, nemoudrý. Možná, že je to nerozumný snilek. Nebo je to člověk, který se nepotřebuje připravit na věci neočekávané, protože s nimi nepočítá. Pošetilost v našem vyprávění totiž není nemoc, je to lehkomyšlnost. A co rozumnost? Ta znamená připravenost na událost nečekanou, překvapivou. Mezi těmito dvěma alternativami totiž existuje zdánlivá maličkost. V našem příběhu o družičkách je to zásoba oleje. Jinak jsou téměř k nerozeznání. Mají snad i stejné šaty, stejné lampy, všechny čekají na ženicha, dokonce jsou stejně unavené a všechny také usínají. Ale čas brzy ukáže rozdíl.

Tím rozdílem je olej. Proč ho v danou chvíli půlka družiček má a ta druhá ne? Ty, co ho nemají, ho snad zapoměly, vylil se jim, ztratily ho, někdo jim ho ukradl, doufaly, že ho nebudou potřebovat, spoléhaly na druhé? A proč se rozumné nepodělily? Není správné se podělit se sestrami, možná ho měly málo i pro sebe, nebo jsou snad lakomé? Středem pozornosti se stává olej.

Olej v podobenství představuje něco, co se časem spotřebuje. Je to spotřební zboží, které je třeba doplňovat. Protože slouží ke svícení. **Olej** tu představuje prostě něco nedělitelného. Ze své podstaty věci se s ním nejde rozdělit. Přeneseném smyslu to může znamenat naši víru, která se nedá zdědit, přenést ani půjčit. Možná to je život, nějaký doklad, nebo dobré skutky. Proste každý z nás (každá družička) si podle svého vyznání cpe do své lampy to, co považuje za nejdůležitější. Pokud si pošetilé družičky samy nevezmou kanystry s náhradním olejem, těžko jim za noci – pomoci. Rozumné družičky svým pošetilým kamarádkám příliš nepomohou. Naopak v rozhodující chvíli je ve tmě pošlou pryč. Navíc vypůjčením oleje by se pošetilé družičky stejně nestaly rozumnými, ale byly by pouze vychytralé. Někdo má a někdo ne.

Je zajímavé, že podobenství nekončí výzvou k vytrvalosti, ale k **bdělosti**. Potřebujeme být bdělí a včas si všimnout, že nám něco chybí. „*Tak jako si průběžně hlídáme, aby nám v autě nedošel benzín (aspoň některým z nás). Proto pravidelně jezdíme na benzínku, tankujeme a doplňujeme prázdnou nádrž. Jenom to nesmíme zjistit příliš pozdě, kdy auto už dál nejede. To taky můžeme promeškat něco důležitého a hezkého, co nás čekalo.*“

Je tma a **ženich** přichází, byl očekávaný, ale mešká. Přichází do tmy. Jednou přijde i k nám do tohoto světa, kde sice zní hlas evangelia, ale také se v něm dějí strašné věci, nad nimiž zůstává stát rozum rozumných a bláznovství pošetilých se může zdát jedinou obranou. A je tu také tma, která někdy vstupuje do života každého z nás. Člověka přepadá únava a usíná. I ty rozumné může za noci přemoci malátnost, strach nebo ospalost. Pokoušení podléhají zbožní lidé úplně stejně, jako ti ve víře vlažní. A všechny probouzí až křik, že ženich je blízko, že už přichází. Je to veliká radost, ale zároveň se tím dostáváme k nejtemnějšímu místu vůbec. Ženich přichází a rozumné družičky s ním vcházejí na svatbu.

Pošetilé zůstávají venku. A dveře jsou zavřeny. Někde udělaly chybu, pravda je, že si ji uvědomily a chtěly jí napravit! **Ale už nebyl čas.** Příliš jim nepomohla ani rada rozumných družiček. Pospíchaly ke kupcům a mezitím propásly ženichův příchod. Ta představa děsí. V kůži těch pošetilých družiček můžeme být docela snadno i my.

Ale co nám potom chce text evangelia říci? Je to tvrdé varování? Výstraha, že můžeme zůstat před zavřenými dveřmi, že nás docela dobře může namísto milosti čekat také odmítnutí, temnota, pláč a skřípění zubů. Pocit, že zůstaneme stát ve tmě, v sychravém nečase, před zavřenými dveřmi, však není úlevný ani radostný – a to ani trochu.

Musím se teda zeptat a ať se každý zeptá sám sebe. Jak je to s naší vírou? **Svítime, doutnáme, nebo jsme už vyhasli (tzv. vyhořeli)**. Na to dlouhé čekání budeme potřebovat zásobu oleje do lamp. Zásobu víry, zásobu naděje, zásobu lásky. Pokud jde o nás, o naši víru, pak jsme opravdu těmi, kteří docela snadno mohou zůstat stát před zavřenými dveřmi, když nebudeme připravení. O tom už my rozhodovat nebudeme.

Možná tenhle ten příběh nepatří mezi naše oblíbené, protože není moc hezký. Možná se nám zdá nespravedlivý a smutný, či pochmurný.

Ale vezme, že ... **Přichází Král slávy, přichází jako ženich**. A průvod, co jde s ním, je radostný. Není řeč o tom, že by kráčet v čele soudního tribunálu. Nejde tu na první místě o soud, ale o pozvání na svatbu. A my všichni jsme zváni, nikoliv na lavice obžalovaných, ale do hodovního sálu. Rozhodní se sám, kde chceš usednout. Amen

Píseň: 692 (Temnou, divnou mlhou bloudím)

Ohlášky:

Přímluvná modlitba:

Dobrý Bože, v čase adventu očekáváme příchod tvého Syna. Očekáváme toužebně každým okamžikem, že zaklepe na dveře našeho srdce a že je otevře své lásce.

Očekáváme také jeho příchod na konci časů, kdy se všechno naplní jeho spásou. Očekáváme přicházejícího, a přece víme, že už je tu mezi námi. Prosíme tě, aby k nám Ježíš přišel tak, abychom skutečně došli k sobě samým. Často totiž nebýváme u sebe doma a v myšlenkách se touláme někde docela jinde.

Dej, ať je pro nás tento adventní čas dobou požehnání, ve které se vrátíme do vlastního nitra a začneme prožívat přítomný okamžik. Dej, ať nám čekání na tvého Syna otevře doširoka srdce, aby mohl skutečně vstoupit a přebývat v něm.

Ať se nás dotkne touha po spáse, jež k nám přišla ve tvém Synu a stále k nám touží přicházet.

V tento adventní čas proměň naše závislosti, které nás pořád ještě drží v zajetí, v hlubokou touhu.

Daruj nám jistotu, že v touze po příchodu tvého Syna je on sám již přítomen mezi námi a že plní naše srdce svou láskou.

Otče náš...

Píseň: S 135 (Posila na cestu)

Posláni:

8 Ale tato jedna věc kéž vám nezůstane skryta, milovaní, že jeden den je u Pána jako tisíc let a tisíc let jako jeden den.

9 Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2Pt 3, 8-9)

Požehnání:

24 Ať Hospodin ti žehná a chrání tě,

25 ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv,

26 ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. (Nu 6, 24-26)

Píseň: 425 (Skloň se k nám svou milostí)